

Schets 7 – De kudde en de duivel

1 Petrus 5

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende

Opening

- Te lezen Bijbelgedeelte
 - ✓ 1 Petrus 5
 - ✓ Tweede suggestie: Ezechiël 34:1-8
- Suggesties om te zingen
 - ✓ Psalm 37:2 en 3 (God zorgt voor Zijn kinderen)
 - ✓ Psalm 55:1, 10 en 13 (werp uw zorgen op God)
 - ✓ Psalm 68:5 (Gods volk wordt een kudde genoemd)
 - ✓ Psalm 80:1, 5, 11 (God als Herder)
 - ✓ Psalm 33:10 (Gods machtige arm beschermt Zijn kinderen)
 - ✓ Psalm 89:1, 7 en 8 (er volgt heerlijkheid)
 - ✓ Ik heb slechts een houvast
 - ✓ Laat m' in U blijven, groeien, bloeien
 - ✓ Lof zij de Heer'
 - ✓ Mijn herder is de Heere God
 - ✓ Onze Vader, die in de hemelen zijt
- Dankpunten
 - ✓ Dat God ouderlingen geeft om de gemeente te leiden
 - ✓ Dat God Zijn gemeente beschermt tegen de aanvallen van de duivel
- Gebedspunten
 - ✓ Voor de kerkenraad om wijsheid en leiding van de Heilige Geest om het goede voor de gemeente te zoeken
 - ✓ Voor al onze zorgen waarmee we te maken hebben

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de schets de volgende twee kernvragen beantwoorden:
 1. Wat is de roeping van de ouderlingen?
 2. Welke opdracht geeft Petrus aan de jongeren?
- De jongeren denken na over de volgende vragen:

1. Welke aanwijzing uit 1 Petrus 5 is op mij van toepassing?
2. Hoe valt de duivel de kudde aan en op welke manier beschermt God?
3. Wat zegt het mij dat God de God van alle genade is?

Alternatieve startopdracht

Bespreek met elkaar de volgende vraag: Welke Bijbeltekst spreekt je het meest aan in dit gedeelte? Waarom? De bespreking kun je doen aan de hand van de methoden die voorin het leidingdeel van schets 1 genoemd zijn.

Achtergrondinformatie bij 1 Petrus 5

Vers 1

De oudsten of ouderlingen geven leiding aan de gemeente. Het woord 'vermanen' betekent in de oorspronkelijke taal ook bemoedigen, vertroosten en aansporen. Petrus ziet zichzelf ook als medeouderling van de andere ouderlingen en als een getuige van het lijden van Christus. Hoewel Petrus Christus verloochende, is hij getuige geweest van het lijden van Christus (Luc. 24:48). Maar Petrus krijgt ook deel aan de heerlijkheid die zal komen. Die heerlijkheid zal ten volle openbaar worden bij de wederkomst, dan zal alle lijden ook dat van de lezers van de brief voorbij zijn.

Vers 2 en 3

In vers 2 en 3 krijgen de oudsten of ouderlingen een opdracht van Petrus. Oudsten staan hier niet tegenover de jongeren uit vers 5. Nadrukkelijk staat er oudsten (meervoud), de leiding van de gemeente is dus niet in handen van één persoon maar van een aantal. De apostel is bezorgd over de kudde, zullen ze stand kunnen houden te midden van het lijden? De oudsten hebben de verantwoordelijkheid over de kudde van God (de gemeente) en moeten daarvoor zorgen, zoals een herder voor de kudde zorgt. Ze moeten de kudde voeden, beschermen, verzorgen en weiden. Dezelfde opdracht die Petrus hier aan de oudsten geeft, kreeg hij zelf ook (Joh. 21:15-17). De kudde is verkregen door het bloed van Christus (Hand. 20:28). Vervolgens geeft Petrus drie vermaningen:

- 1) ouderlingen moeten de gemeente vrijwillig dienen en zich daar niet toe gedwongen voelen uit angst voor straf.
- 2) Ze moeten de gemeente niet dienen uit hebzucht, maar bereidwillig zijn. Blijkbaar ontvingen bepaalde oudsten een vergoeding voor hun diensten, maar daar moeten ze het niet voor doen. Valse herders zorgen vooral goed voor zichzelf, zie Judas 12 en Ezechiël 34:1-8. De grootste beloning die de oudsten wacht is de krans of kroon van heerlijkheid (vers 4).
- 3) Ten slotte moeten ze geen hun ambt niet misbruiken om te heersen over het erfdeel van de Heere, erfdeel' is mogelijk een benaming die er op wijst dat het om een wijk of groep mensen gaat waarvoor ouderlingen verantwoordelijk zijn. Ouderlingen moeten een voorbeeld voor de gemeente zijn. Kortom de motivatie en het leven van ambtsdragers moet zuiver zijn.

Vers 4

Want als de Opperherder of overste Herder Jezus Christus terugkomt op de wolken, dan zullen de oudsten een beloning krijgen. Jezus zelf wordt hier Herder genoemd, net zoals Hij zichzelf in Johannes 10 Herder noemt. De kroon of krans waarvan in dit vers sprake is, is een teken van eer. Een winnaar bij een sportwedstrijd kreeg een dergelijke krans. De krans is onverwelkelijk, gemaakt van amarantus, een onverwelkelijk kruid. Dit wijst op de blijvende overwinning en heerlijkheid. De onderherders zullen delen in het volle heil, waarin de heerlijkheid van Christus vorm krijgt.

Vers 5

De jongeren betekent in dit verband jongere leden van de gemeente (onder de 30 jaar), die blijkbaar meer geneigd zijn om eigenzinnig te zijn en zich te keren tegen het gezag van de ambten. Mogelijk vormden de jongeren een eigen groep binnen de gemeente, die zich niet direct wilde onderwerpen. We moeten hierbij bedenken dat in de gemeente nog geen lange traditie bestond rondom gezagsverhoudingen. Het netwerk van relaties moest nog een vaste structuur krijgen. Toch moeten ook jongere gemeenteleden leren om onderdanig te zijn. Ja iedere christen moet de ander onderdanig zijn. Vervolgens haalt Petrus Spreuken 3:34 aan om te onderstrepen dat onderdanigheid belangrijk is: God keer zich tegen wie hoogmoedig is, maar wie nederig is en de ander uitnemender acht dan zichzelf, diegene geeft God genade. Genade betekent in dit verband: Zijn goedkeuring. Maar men moet ook elkaar onderdanig zijn en met nederigheid bekleed, daarvoor wordt een woord gebruikt dat duidt op het aantrekken van een slavenschort. Zo nederig moet men dus in de christelijke gemeente zijn. Zoals Christus bij de voetwassing nederig was, zo moet de houding onderling in de gemeente zijn. Mensen moeten hun hoogmoed tegenover God afleggen, dan alleen kunnen ze ook nederig zijn tegenover mensen.

Vers 6

De krachtige hand van God heeft twee aspecten in zich. Het is een tuchtigende hand, dat wil zeggen dat God het lijden toestaat. Het is ook een bevrijdende hand, dit doet denken aan de uittocht uit Egypte (Ex. 3:19). De vernedering betekent: sta toe dat anderen je vernederen of aanvaard het om vernederd te worden. Het vernederen onder Gods hand betekent ook in dit verband je klein maken voor God. Juist door je klein te maken, door afhankelijk te zijn van de Heere en door je toevlucht bij Hem te nemen zal God je verhogen. Zo kunnen de gelovigen erop vertrouwen dat het lijden niet voor altijd zal duren, maar dat er een tijd van verhoging komt, op Gods tijd! Dit kan wijzen op de tijd van de wederkomst, maar ook tijdens het leven kan God ingrijpen.

Vers 7

Het woord 'bekommernis' of 'zorgen' betekent in de oorspronkelijke taal ongerustheid of angstige bezorgdheid. Mogelijk komt deze bezorgdheid voort uit de situatie waarin de lezers zich bevinden. Bezorgdheid is een vorm van trots, omdat je de zorgen op jezelf neemt in plaats

van deze aan God toevertrouwt. Wanneer je je klein maakt voor God, leg je de zorgen in Zijn hand. Gelovigen moeten de zorgen aan God toevertrouwen, omdat Hij voor hen als een Vader zorgt.

Vers 8

Christenen moeten geestelijk nuchter zijn (dus niet bedwelmd door schadelijke invloeden, maar helder van gedachten, zie ook Luc. 21:34) en christenen moeten waakzaam (opmerkzaam, op je hoede) zijn. Want de duivel is hun tegenstander en hij is er voortdurend op uit om slachtoffers te maken. De duivel is Gods tegenstander en daarom ook tegenstander van Gods kerk. Petrus gebruikt hier het beeld van de leeuw. Een leeuw is krachtig en afschrikwekkend door zijn gebrul. Hij sluipt eerst dichtbij en op het laatste moment geeft hij een brul, zodat zijn prooi verstijft van schrik en dan pakt hij het. Precies zo gaat de duivel te werk, hij sluipt de kerk binnen, je hebt het vaak niet in de gaten en dan plotseling slaat hij toe. In die tijd gaf de duivel de gemeenteleden het gevoel dat ze achterlijk waren als christen, dat kan nu ook zo zijn. De leeuw bedreigt de kudde, om een zwak schaap of een lammetje als prooi te kunnen veroveren. De gelovigen zullen verschikt worden door de aanvallen van de satan, maar toch hebben ze de verzekering dat ze door God bewaard zullen worden (1 petr. 1:5)

Vers 9

Als de aanvallen van de satan komen, moeten de gelovigen weerstand bieden. Niet vluchten, dat helpt niet. Weerstand bieden kunnen ze alleen door vast te staan in het geloof. Moeten ze dan een sterk geloof hebben? Nee de vastheid ligt in de inhoud van het geloof. Ze moeten trouw zijn aan Christus en Christus zal hen zeker beschermen. Ze moeten ook bedenken dat lijden niet het laatste woord heeft, maar dat God trouw is aan Zijn belofte dat de heerlijkheid voor hen is weggelegd. Ook wijst Petrus zijn lezers erop dat niet alleen hen lijden treft, maar alle volgelingen van Christus wereldwijd ervaren lijden. Het is een taak die christenen ten deel valt, omwille van hun Heere zullen ze lijden.

Vers 10

Zoals er veel vormen van lijden zijn, zo is God de God van alle genade. De God die genade verleent om dit lijden te dragen, Die heeft de gelovigen geroepen/bestemd tot eeuwige heerlijkheid op grond van het offer van Jezus Christus. Heerlijkheid betekent Jezus zien in Zijn volmaakte schoonheid. God Zelf staat er voor in, dat Hij Zijn kudde bewaart. Petrus maakt met vier werkwoorden duidelijk hoe God dat doet, Hij moge u toerusten(gereed maken om te gebruiken), bevestigen (vastmaken, zoals een boom wortelt zo moet een gelovige in Christus wortelen), versterken(kracht vermeerderen om vol te houden) en funderen (onwankelbaar doen zijn). Dit herinnert zijn lezers eraan dat God hen kracht zal geven om te volharden tot het einde. Nu hebben ze te maken met een korte tijd van lijden, dat wil zeggen de periode vanaf Christus hemelvaart tot Zijn wederkomst vormt voor de gelovigen de korte tijd van lijden.

Vers 11

Dit vers is een lofprijzing en afsluiting van het betoog van Petrus. Omdat God soeverein is en heerst over alles, hebben de gelovigen niets te vrezen. 'Heerlijkheid' wijst op Gods uitstraling die overweldigend is. 'Kracht' geeft zijn oneindige sterkte en mogelijkheden tot ingrijpen aan. Tot in eeuwigheid is God Degene die kracht en heerlijkheid bezit.

Vers 12

Vers 12 tot 14 vormen de slotwoorden van de brief. Silvanus (Romeinse naam) ook wel Silas (Griekse vorm van zijn joodse naam) genoemd, is secretaris of bezorger van de brief, beide opties sluiten elkaar niet uit. Silvanus heeft de brief waarschijnlijk gebracht en mondeling toegelicht. Daarom heeft Petrus ook met weinig woorden geschreven, Silvanus kan het immers mondeling toelichten. Om die reden onderstreept Paulus ook dat Silvanus volgens hem een trouwe broeder is. 'zo ik acht' of 'naar ik meen', drukt geen twijfel uit maar juist zekerheid. Silvanus wordt in Handelingen 15:22 en 32 zelfs een profeet genoemd. 'Vermanen' of 'aansporen' heeft hier de betekenis van bemoedigen. Betuigen is een woord dat een sterk appel doet op de lezers en tevens de autoriteit van de schrijver aangeeft. Petrus vat zijn brief als het ware kort samen door te benadrukken dat dit de echte genade van God is, om te midden van vervolging en lijden staande te blijven. Genade vormt het hart van de brief, want God houdt Zijn kinderen staande.

Vers 13

De mede-uitverkoren gemeente wijst op de gemeente te Rome. Babylon wordt vaker gebruikt in de Bijbel als aanduiding voor de stad Rome. Babylon staat symbool voor een plaats van grote rijkdom, afgoderij en decadentie. Rome is in de tijd van Petrus een dergelijke stad. Het Oudtestamentische Babylon herinnert de gelovigen eraan dat zij uitverkoren vreemdelingen zijn, 1 petrus 1:1-2. Markus is dezelfde persoon als Johannes Markus, die met Paulus en Barnabas optrok tijdens hun eerste zendingsreis. Petrus zou Markus hebben gekend vanaf de begintijd, omdat de gemeente in het huis van zijn moeder bijeenkwam (Hand. 12:12). Daarnaast blijkt dat er een nauwe relatie is tussen Petrus en Markus, omdat Petrus hem zijn zoon noemt. Dit moeten we niet letterlijk opvatten, maar wijst op een sterke (geestelijke) band tussen Petrus en Markus.

Vers 14

Elkaar groeten met een kus van liefde is uiting geven aan de liefdesband die er onderling is, door Christus. In het oosten gaf de liefdeskus uitdrukking aan een hartelijke familieband of hechte vriendschapsband. Per context en cultuur kan dit verschillen, bij ons zou het ook om een handdruk en een wens kunnen gaan. Omdat de brief een rondzendbrief is bekend dit ook dat men elkaar de groeten moet overbrengen als de brief naar een andere gemeente in Klein-Azië wordt gebracht. Petrus sluit zijn brief af met een laatste zegen, het is zijn wens en gebed dat de lezers vrede zullen hebben (een joodse groet: sjaloom). Jezus zelf gaf deze groet ook na zijn opstanding aan zijn volgelingen. Vrede is het klimaat en gezindheid waarin gelovigen

samen mogen leven en elkaar mogen dienen. Het is een innerlijke rust en zekerheid dat Gods genade hen helpt in de strijd tegen de satan en in lijden. De vrede bestaat niet buiten Christus Jezus om. Christus geeft vrede aan hen die met Hem verbonden zijn en daardoor ook met elkaar verbonden zijn.

De brug naar jongeren

De roeping van ouderlingen

Ouderlingen in de gemeente kennen de jongeren vast wel, omdat ze voorin de kerk zitten en omdat ze op huisbezoek komen. Misschien zien sommige jongeren wel tegen de ouderlingen op of verwachten ze dat ouderlingen perfect zijn. Niets is minder waar, ouderlingen zijn mensen die door de gemeente gekozen zijn en ook hun fouten en gebreken hebben. Daarom hebben ze soms een vermaning nodig, zoals Petrus die hier ook geeft. Ouderlingen mogen niet heerszuchtig worden, maar moeten juist dienen en de gemeente op het oog hebben. Van Ouderlingen mag wel verwacht worden dat ze de gemeente leiden en dat ze ook oog hebben voor jongeren en voor het hart van de jongeren.

Onderdanigheid

De jongeren worden in dit stukje opgeroepen om de ouderlingen te gehoorzamen. Dat is voor jongeren soms lastig. Jongeren zijn soms vooruitstrevender dan ouderen, dat is heel begrijpelijk want vaak komt dit uit een stukje enthousiasme voort. Dat is mooi! Voor jongeren is het wel soms lastig om de kerkenraad te gehoorzamen. Dat kan heel praktisch bijvoorbeeld in dingen die sommige jongeren wel graag zouden zien in de eredienst, terwijl de kerkenraad dat liever niet heeft. Dan is het voor jongeren belangrijk om het gezag van de kerkenraad te accepteren.

God beschermt tegen de duivel

Dat de duivel rondgaat als een brullende/briesende leeuw merken we maar al te goed. Er worden aanvallen gedaan op voorgangers van gemeenten, maar ook de individuele gelovige krijgt te maken met de aanvallen van de duivel. Jongeren vormen daarin een extra belangrijke prooi, als de duivel immers de jongeren voor zich weet in te winnen dan heeft hij ze voor de rest van hun leven en daarna. Aanvallen op jongeren komen uit allerlei hoeken: leeftijdsgenoten die meetrekken de zonde in, de films die jongeren kijken, de muziek die ze luisteren, het feit dat de duivel er voor zorgt dat er nauwelijks tijd is om de Bijbel te openen. Als de duivel onze tijd heeft, dan heeft hij ons helemaal. De duivel weet goed dat God werkt door Zijn Woord. Als het Woord dicht blijft, zijn de gevolgen groot!

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Je kunt de opdracht plenair nabespreken of er voor kiezen de jongeren in groepjes van vier hun antwoorden uit te wisselen.

De Bijbel open

1. Jongeren zullen wellicht als kernen van dit gedeelte zien: de taak van de ouderlingen en God die zijn kudde beschermt. Andere kernen zijn: elkaar onderdanig zijn en waakzaamheid tegen de aanvallen van de duivel.
2.
 - a. Het juiste antwoord is: van Christus. Kerk (afkomstig van het woord Kuriake) betekent dat wat van de Heere is. Niet de gemeenteleden maken de dienst uit, ook niet de kerkenraad. Iedereen moet gehoorzaam zijn aan Christus.
 - b. *Eigen antwoord.* Mogelijke antwoorden zijn: de gemeente leiden, huisbezoek doen, luisteren naar jongeren in de gemeente. Open staan voor vragen van gemeenteleden.
 - c. Toezicht houden op de leer en handhaven van de tucht.
 - d. *Eigen antwoord.* Bijvoorbeeld door bescheiden te zijn en zich dienend op te stellen.
 - e. Nee, het is genadeloon. Onverdiend.
 - f. Dat de ouderlingen de gemeente voorgaan in het lezen in Gods Woord. Daarin is voeding te vinden voor de kudde.
3.
 - a. Onderdanig zijn betekent het gezag respecteren en luisteren naar de kerkenraad. Ook al is dat soms lastig. Sommige jongeren vinden de kerkenraad 'ouderwets'. Daarom is het goed te bedenken dat de kerkenraad niet alleen oog heeft voor de opgroeiende generatie, maar voor het geheel van de gemeente. Wat voor sommige jongeren geen probleem is, is dat voor oudere gemeenteleden wel. De kerkenraad is geroepen om het goede voor de hele gemeente te zoeken.
 - b. Misschien omdat het juist voor hen 'lastig' is? In ieder geval komt de oproep dicht bij vanavond.
 - c. Deel memoblaadjes uit en laat het jongeren opschrijven.
 - d. Eigen antwoord.

Stelling: spreek hier met elkaar over door. Nederigheid is een goede deugd, maar je hoeft jezelf niet in een hoekje te laten zetten.

4.
 - a. *Eigen antwoord.*
 - b. *Eigen antwoord.* Concreet kunnen dit voorbeelden zijn als: ruzie in de kerk, voorgangers die in zonden vallen, mensen die een andere (doop)visie aanhangen. De tijd van gemeenteleden gebruiken, zodat ze geen tijd meer hebben om zich in te zetten voor de gemeente.
 - c. Christus bidt voor Zijn gemeente en de gemeente moet nuchter en waakzaam zijn. Heel in concreet in het gebed waken.
 - d. God houdt Zijn kerk staande tegen het woeden van de hele wereld, hoewel de kerk klein en nietig kan lijken soms.

- 5.
- a. Neem de tijd voor deze studieopdracht en deel de resultaten met elkaar.
 - b. Onze groeten zijn vaak oppervlakkig. Petrus wenst zijn lezers vrede toe, diepe vrede, Gods sjaloom. Het groeten met een kus van liefde zouden wij niet meer doen, dat is nu vergelijkbaar met onze handdruk of onze hug.
 - c. Dat er bij de Heere genade te krijgen is. De Heere geeft niet alleen genade, Hij IS genadig.
 - d. *Persoonlijk antwoord.* je kunt dit wel met de jongeren bespreken. Misschien mag je als leidinggevende hier ook iets doorgeven als je zelf de God van alle genade persoonlijk kent. Een aantal jongeren zal niet bevestigen dat ze God persoonlijk als God van alle genade kennen, maar misschien geven ze aan dat het hen bemoedigt dat er genade bij God te krijgen is.

Slotopdracht

Een mooie opdracht om samen terug te kijken op 1 Petrus.